

մարդկութեանը շահ բերող և արժանաւոր ան-  
գամ կը լինինք։ Աւրեմն աշխատելով մեր ժողո-  
վուրդը զարգացնել՝ ոչ միայն ազգասիրութիւն  
կանեն մեր գործունեայ պարոնները, առաջնորդ-  
ներն ու հոգեւորականները, այլ և մարդասիրու-  
թիւն, որովհետեւ մարդկութեան միտեար անգամ  
կը զօրացնեն, նորա գործունեայ անդամների թիւը  
միով բազմացնել կը ջանան։

Եկէ՛ք ուրեմն, մի ծուլանանք, թէ հոգեւորա-  
կան և թէ աշխարհական, թէ զարգացած երի-  
տասարդներ թէ հարուստներ, մինը խելքով միւ-  
սը դրամով աշխատենք մեր ազգային տարիքը  
զարգացնել։ Մանաւանդ Տաճկահայոց կ'ուզեմ  
իմ խօսքերը որոնք Եւրոպայի լուսաւորութեանը  
առաւել մօտ, Բարձր Դրան շնորհքը վայելելով  
իրանց մտաւոր զարգացման լծակը իրանց ձեռքին  
ունին, բայց՝ ճշմարտութիւնը խոստովանուելով՝  
իրանց իրաւունքներից և այս յարմար միջոցից  
գրեթէ օգուտ չեն քաղել։ Արդայ՝ ժամանակ  
որ վա՛յ կը տանք այս կորցրած յարմար միջոցի  
վերայ, այս զարգացման հիմն ձգելու յաջող ժա-  
մանակի կորստի վերայ։ Ապա եթէ հաղար բերան  
Տէր Տէր բաց մեզ աղաղակներ, մեզ ոչ միայն  
չեն ճանաչիլ ու չեն բանալ, այլ և ով գիտե  
դէպ ի ուր քչեն և ինչ վիճակուի մեզ։ Այժմ  
աշխատել պէտք է, ամենայարմար ժամանակն է։

Մեր զարգացած երիտասարդները Եւրոպայի  
սնտոի նորաձեւութիւնները օրինակելու փոխանակ  
և ժամանակը սնտոի վատնելու, թող Եւրոպա-  
ցւոց հասարակաց դաստիարակութիւնները օրինակեն,  
մեր ժողովրդի միտքը բանան, հիմնաւոր ընկերու-  
թիւններ կազմեն յօգուտ յառաջագիմութեան։  
Իսկ մեր հարուստները, որոնք՝ ցաւելով պիտի  
ոխշեմ Գերմաներէն «Ա. Ա. ջայն», նշանաւոր  
օրագրի խօսքերը, մեր հարուստները՝ որոնք միայն  
իրանց քսակների համար կը հոգան՝, մարդավա-  
յել ու գովելի չէր լինի որ նոքա իրանց աւելոր-  
դից գումարներ կազմէին, որով պիտանի գրքեր  
թարգմանել տալով՝ զարգացնելու միջոցները  
գիւրացնէին, կամ ընդունակ պատանիք Եւրոպա-  
յի բարձրագոյն դպրոցներն ուղարկէին (մի երկու  
ազնիւ Հայ հարուստների օրինակին նայելով), ուր  
նոքա ուսումը կատարեալագործել կարող էին,

կամ երկրագործութեամբ, արհեստագիտութեամբ  
պարապել, որ մի ժողովրդի տնտեսական կեանքի  
բարօրութեան և ապահովութեան հիմն են։ Մի-  
թէ առաւել ուրախալի չէր լինի հարուստներին  
նայել իրանց օգնութեամբ զարգացած երիտասարդ-  
ների վերայ, որոնք հասարակաց տղիտութիւնը և  
թշուառութիւնը սակաւացնելով կը զբաղէին,  
քան թէ այն ոսկու անշարժ տոպրակներին, որոնք  
լցնելով ու լցնելով նոցա երկրագործութիւն կը  
մատուցանեն և վերջը նոցանից ստիպուած լինե-  
լով բաժանուել, ո՞վ գիտէ որ մերձաւոր կամ  
հեռաւոր շոյլին կը թողուն կամ ո՞ւմ ձեռքը  
կ'անցնի։ Մեր եկեղեցականների պարտքն է մանա-  
ւանդ աշխատել յօգուտ հասարակաց յառաջա-  
գիմութեան գումարներ ժողովել, որոնք ժողովուր-  
դի մէջ նշանաւոր ձայն ունին։ Եւ ունեցած եկե-  
ղեցական գումարները այնպէս գործ ածել, որ օ-  
րինաւոր արդիւնք բերեն . . . . .

Յ. ԼԷ:

Հայրենիք:

## Բ Ա Ր Ո Յ Ա Կ Ա Ն

### ԱՆՑՈՒԿ ՀՈԳԻՈՑ

Ջարթիր սիրուն դու իմ մանկիկ,  
Քանի՜ ննջես հեծելով,  
Զքնաղ գէմքից լոյս Արեգին  
Ճաճանչել է խայտալով։

Հատ օրօրներ ես երգեցի  
Տխուր աչացս արցունքով,  
Բաց քո պայծառ արուեստունը,  
Հրկշտակի վե՛հ նայուածքով։

Ծնած օրից քո ճակատիդ  
Դրոշմեցի Փրկչին Խաչ,  
Որ դու լինիս միշտ անվեհչի,  
Հողուով աղատ, սրտով քաջ։

Թէ վատ բաղդի թշուառութեանց  
Գերել են քեզ տեսիլներ,



Մի սարսափեր գունատ դէմքով,  
Հուտ սթափիր, ել ի վեր:

Կենաց վիճակ կ'ը մթնանայ,  
Բայց լուսնալոյ կայ և յոյս:  
Զարթիր, զարթիր իմ Լուսնեակ,  
Զարթիր, և ինձ ձօնէ լոյս:

Օրօրներով շատ ննջեցիր,  
Ժամ է արդէն զարթնելոյ:  
Զարթիր, զարթիր արդ կ'ձայնն  
Նշխարք քաջաց ի հողոյ:

Զգիր հեռու քնդնից դու նինջ  
Դուցազնի պէս կ'այց յոտին,  
Դրախտն Եդեմ իւր գետերով  
Զարթիր ձայնէ ջերմադին:

Հարունակ նինջ վատ է մահից,  
Կտրէ կեանք արթնութիւն. . . .  
Զարթիր հապա՛ իմ քաջ հոգեակ,  
Քանի՞ քնես զօրն ի բուն:

Օրօրողներ թէն անթիւ  
Ունեն պատած քո բողբոյ,  
Բայց մի՛ ննջեր դու խոր քնով,  
Թողլով խեղճիս միշտ մողոր:

Թէ Մարգարէք գուշակեցին  
Երկարատե քեզ այդ նինջ,  
Սյաջողի ժամանակին  
Լռնել այդ զիր բնաջինջ:

Թէ կախարդներ սրսկեցին  
Ի քեզ փոշի թմրութեան,  
Դրախտասահ գետոց սուրբ ջուր  
Կըտայ քեզ կեանք արթնութեան:

Ո՛վ դու անմահ երկնից Արքայ,  
Իմ դէտցին տո՛ւր զարթնել  
Քո ԽԱՉ և ՍԷՐ ազատ գրկած  
Յառաջ, յառաջ միշտ զիմել:

ՅԱԼԱՆԻՔ՝ ՄԻՆԵՐԵՐԵՐ

## Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

### ՍԱՆԳԻՏԵԱՆ

ՕՐԻՈՐԴԱՅ ԳՊՐՈՅ

ՅԱԼԱՆԻՔԱԼԱՐ

Երթ. Ստեփաննոս Եւագ Քահանայ  
Տէմիրձողեանց Փետր. 18 ամսաթ. գրու-  
թեամբ Եկալքալաքէն կը հաղորդէ մեզ  
հետեւեալը:

«Հաւաստի լինելով, որ Ձեր ազնիւ  
սրտին շատ ուրախալի է մեր Եզդայնոց  
յառաջադիմութիւնը, կը փութամ իմ  
սրտի խոր յարգանաց հետ ծանուցանել  
Ձեզ, որ մեր փոքրիկ քաղաքի մէջ այս  
օրերում՝ բացուեցաւ Օրիորդական Ու-  
սումնարան յանուն Սանդիստեան օրիորդա-  
կան կամ ճիշտ ասել յանուն Սանդիստոյ  
սրբոյ կուսին, և ակն ունինք շնորհիւ և  
խնամօք Նորին Վահափառութեան հիմ-  
նաւոր և յարատե լեցի շարունակութիւն  
այնմիկ ուսումնարանի»:

Ուրախ եմք մեծապէս, զի Եկալքալա-  
կաքնակ մեր սիրելի ազգայինք ևս զգալով  
իզական սեռի ուսման և դաստիարակու-  
թեան անհրաժեշտ կարեւորութիւնը՝ բա-  
ցած են օրիորդաց դպրոց:

Խիստ մեծ կարօտութիւն ունի մեր  
ազգը կրկին սեռի դաստիարակութեան և  
լուսաւորութեան համար ամեն ջանք և  
միջոց ի դորձ գնելու շտապել. և հարկ  
է գիտենալ, որ առանց իզական սեռի  
բարեգը կրթութեան և զարգացման՝ արա-  
կանը այնքան արդիւնաւոր և օգտաւէտ